

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ: ІДЕЇ, ТРАЄКТОРІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 2026

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875

ББК 74.489.4

П 78

*Рекомендовано до друку вченою радою гуманітарного факультету
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол № 2 від 25 лютого 2026 року)*

Упорядники:

Циганюк Л. І., доктор філософії з музикознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та методики музичної освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Качуринець Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Професійне зростання молоді: ідеї, траєкторії, перспективи : збірник наукових праць студентської молоді / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець. Хмельницький : ХГПА, 2026. Вип. V. 472 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Топорівська Я. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва, декан факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори цих публікацій.

©Циганюк Л.І., 2026
©Качуринець Л.В., 2026

Наталія Наприківська. Художньо-естетичні засади використання типографіки в дизайні сучасного постера: від традицій до цифрових інновацій.....	123
Злата Слободенюк. Плакат як форма культурної комунікації для української інтернет-спільноти.....	132
Євгенія Ульянова. Створення серії плакатів для популяризації благодійності.....	138
Дмитро Мацієвський. Візуальний код української культури в дизайні сучасних тематичних календарів.....	144
Дар'я Сенчакова. Створення авторського шрифту на основі орнаментів регіонів України.....	152
Анастасія Вождай. Художня стилістика обкладинки як чинник естетичної рецепції роману.....	157
Анастасія Сміхнова. Серія ілюстрацій до українських казок.....	167
Ростислав Липка. Декоративне панно в інтер'єрі громадських споруд.....	171
<hr/>	
Катерина Янішевська. Інноваційні підходи до викладання дизайну в контексті поєднання традицій та сучасних мистецьких практик.....	178
Соломія Калин. Графічні засоби формування бренд-ідеї ідентичності в процесі фахової підготовки дизайнерів.....	183
Вадим Куницький. Колір і типографіка як елементи айдентики в UI-дизайні fashion-застосунків.....	190
Анастасія Іваненко. Стилзація біоформи як інструмент створення комунікативного образу в дизайні артбуку.....	194
Дарина Гошко. Етнопринти як культурний текстильний код у формуванні сучасного фірмового стилю.....	199
Павло Ярмолевич. Фірмовий стиль магазину з етнічним одягом та аксесуарами.....	205
Нікіта Жиляєв. Гумор у гріхах: іронічні назви та візуали для подарункових винних сетів.....	211
<hr/>	
Дарія Перепечай. Роль логотипу у процесі професійного становлення молодого дизайнера.....	217
Валерія Грищенко. Редизайн логотипу як інструмент оновлення корпоративного стилю бренду.....	224
Ірина Горінова. Особливості створення логотипу та брендбуку для іт-стартапу.....	229
Анастасія Чернецька. Особливості створення фірмового стилю для магазинів дитячих іграшок.....	233
Поліна Карпук. Роль фірмового стилю у формуванні бренду кав'ярні.....	239
Вікторія Костюк. Поєднання традиційних орнаментів і сучасного дизайну у фірмовому стилі магазину солодошів.....	243
Олександр Гуменюк, Світлана Борисова. Дизайн фасадної вивіски у контексті сучасних тенденцій графічного дизайну.....	248
Ніна Клочкова. Вплив розміру приміщення на концептуальні дизайнерські рішення.....	255

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ДИЗАЙНУ В КОНТЕКСТІ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙ ТА СУЧАСНИХ МИСТЕЦЬКИХ ПРАКТИК

Катерина ЯНІШЕВСЬКА,

*магістрантка I курсу спеціальності В2.03 Дизайн середовища
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*

науковий керівник:

*кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
образотворчого мистецтва, дизайну і методики їх навчання
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*

Марія МАРКОВИЧ

Анотація. У статті розглядаються зміни, що відбуваються в сучасній мистецькій освіті, та підкреслюється важливість упровадження інноваційних підходів у викладанні дизайну середовища. Показано, що поєднання традиційних мистецьких практик із сучасними методами навчання допомагає розвивати творче мислення, професійні вміння та культурну свідомість студентів. Наголошено, що робота з традиційними орнаментами й мотивами має ґрунтуватися на їх аналізі та творчій інтерпретації, а не на простому копіюванні. Окрема увага приділяється проєктному навчанню, міждисциплінарному підходу та використанню цифрових технологій у навчальному процесі. Зроблено висновок, що поєднання традицій і сучасних підходів у навчальних проєктах сприяє якісній підготовці майбутніх дизайнерів. Показано практичну цінність застосування інноваційних методів у процесі навчального проєктування громадських і культурних просторів. Визначено роль викладача як наставника, що спрямовує творчий пошук студентів у межах сучасного освітнього середовища.

Ключові слова: *дизайн середовища, мистецька педагогіка, інноваційні методи навчання, традиційні мистецькі практики, проєктно-орієнтоване навчання.*

Сучасна система мистецької освіти перебуває в процесі трансформації, зумовленої технологічним розвитком, глобалізаційними культурними процесами та зростанням вимог до професійної підготовки фахівців у сфері дизайну. Традиційні репродуктивні методи навчання дедалі частіше поступаються активним та інтерактивним формам, орієнтованим на самостійний творчий пошук студентів. У цьому контексті особливо актуальним стає впровадження інноваційних педагогічних підходів у викладанні дизайну, які сприяють розвитку творчого мислення та професійних компетентностей майбутніх дизайнерів.

Дизайн як галузь мистецької діяльності поєднує художні, функціональні та соціокультурні аспекти. Підготовка майбутніх дизайнерів середовища потребує не лише опанування технічних навичок, а й формування здатності до осмислення культурної спадщини, просторового мислення та вміння працювати з візуальними образами. Саме поєднання традиційних мистецьких практик із сучасними методами навчання створює умови для формування цілісної професійної ідентичності студентів (Левчук, 2019: 5).

Мистецька педагогіка орієнтується на розвиток особистості студента, його здатності до самовираження, рефлексії та самостійного прийняття творчих рішень. У навчанні дизайну це реалізується через відхід від пасивного засвоєння знань до форм роботи, що передбачають аналіз, дослідження та проектну діяльність. Студент у такій освітній моделі виступає активним учасником творчого процесу, а викладач – наставником і куратором, який спрямовує та коригує індивідуальний творчий пошук.

Важливе місце в освітньому процесі займає звернення до традиційних мистецьких практик як до вагомого ресурсу формування культурної ідентичності. Народне декоративно-ужиткове мистецтво, орнаментальні системи, символіка та регіональні художні мотиви є джерелом образних рішень і композиційних принципів. Українські традиційні мотиви вирізняються ритмічністю, узагальненістю форм, символічним наповненням і тісним зв'язком із природним та соціальним середовищем (Антонович, 1923: 3).

Геометричні орнаменти, рослинні мотиви, стилізовані зооморфні образи та характерні колористичні поєднання формувалися протягом століть і відображали світоглядні уявлення, побутові традиції та природні умови регіонів. Для студентів-дизайнерів робота з такими мотивами є не лише ознайомленням із культурною спадщиною, а й важливим етапом розвитку візуальної культури, вміння працювати з символами та створювати осмислені художні образи.

Використання традиційних мотивів у сучасній дизайн-освіті не повинно зводитися до їх механічного копіювання. Педагогічна цінність цього процесу полягає у творчій інтерпретації та адаптації традиційних форм до сучасних функціональних і естетичних вимог. У навчальному процесі студенти аналізують структуру орнаментів, принципи ритму, масштабування та колористику, після чого трансформують ці елементи в сучасні дизайнерські рішення, актуальні для громадських і культурних просторів (Кара-Васильєва, 1980: 4).

Інноваційність викладання дизайну значною мірою реалізується через проектно-орієнтоване навчання. Такий підхід дозволяє максимально наблизити освітній процес до реальних умов професійної діяльності та стимулює студентів до самостійного прийняття рішень. У межах навчальних проєктів студенти поєднують дослідження культурного контексту, формування концепції та її практичну візуалізацію, що сприяє розвитку відповідальності, комунікативних навичок і творчої ініціативи.

Важливу роль у сучасному навчанні дизайну відіграють цифрові технології. Використання 3D-моделювання, цифрового колажування, візуалізації та графічних редакторів розширює можливості художнього експерименту та дозволяє студентам швидко перевіряти різні проєктні ідеї. Поєднання цифрових інструментів із традиційними мистецькими джерелами сприяє формуванню гнучкого дизайнерського мислення та здатності до синтезу різних творчих підходів (European Commission, 2020: 1).

Міждисциплінарний підхід у викладанні дизайну передбачає інтеграцію знань з мистецтва, архітектури, культурології, психології сприйняття та сучасних технологій. Це дозволяє студентам усвідомити соціальну й культурну відповідальність дизайнера, а також зрозуміти вплив дизайнерських рішень на формування середовища та суспільної свідомості. Робота з міждисциплінарними темами підвищує мотивацію до навчання та сприяє розвитку аналітичного мислення.

Поєднання традиційних і сучасних мистецьких практик у навчанні дизайну можна розглядати як прояв синергії традицій та інновацій у сучасному мистецькому просторі. Традиція в цьому випадку виступає не як статичний елемент, а як активний дидактичний ресурс, що стимулює творчий пошук і формування авторського стилю. Інноваційні методи навчання дозволяють актуалізувати традиційні образи, надаючи їм нового змісту та сучасного функціонального наповнення (UNESCO, 2023: 2).

Практична реалізація такого підходу здійснюється через виконання навчальних проєктів, орієнтованих на проєктування громадських, культурних або освітніх просторів із використанням традиційних мистецьких мотивів. У процесі роботи студенти аналізують культурну спадщину, формують концепцію простору та реалізують її засобами сучасного дизайну, що сприяє поєднанню теоретичних знань із практичною діяльністю та формуванню професійної впевненості.

Застосування інноваційних підходів до викладання дизайну, заснованих на поєднанні традицій і сучасних мистецьких практик, сприяє розвитку творчого потенціалу студентів, формуванню професійних компетентностей і підвищенню якості мистецької освіти. Такий підхід відповідає сучасним вимогам освітнього процесу та відкриває перспективи для подальшого вдосконалення методики навчання дизайну.

Інноваційні підходи до викладання дизайну, засновані на поєднанні традицій та сучасних мистецьких практик, є ефективним засобом підвищення якості мистецької освіти. Вони сприяють розвитку творчого потенціалу

студентів, формуванню професійних компетентностей і збереженню культурної ідентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. European Commission. (2020). Digital education action plan 2021–2027. Вилучено з <https://education.ec.europa.eu/>
2. UNESCO. (2023). Culture and education. Вилучено з <https://www.unesco.org/en/culture-education>
3. Антонович, Д. (1923). Українське мистецтво: Конспективний історичний історичний нарис. Прага: Нова Україна
4. Кара-Васильєва, Т. В. (1980). Традиції в народному мистецтві. Київ: Образотворче мистецтво.
5. Левчук, Л. Т. (2019). Естетика. Київ: Центр навчальної літератури.

